

Téma 1:

Lesy a klíma

adaptačné opatrenia na zvýšenie odolnosti lesov

Ing. Ladislav Kulla, PhD.
Prof. Ing. Milan Saniga, DrSc.
Ing. Ján Kučera
Ing. Marián Slamka, PhD.

1. Závery prvého zasadnutia výboru, konaného 20. januára 2021

- a) Schválené 4 strategické ciele:
- Rekonštruovať zmenou klímy najviac ohrozené lesy
 - Zavádzať prírode blízke hospodárenie v lesoch
 - Znížiť stavy raticovej zveri
 - Doriešiť problematiku tzv. bielych plôch
- b) Pripomienky z diskusie k názvom a obsahu strategických cieľov premietnuté do zápisu

2. Rozpracovanie strategických cieľov, návrh špecifických cieľov a opatrení

- a) Úprava názvov strategických cieľov a tvorba prvého návrhu špecifických cieľov a opatrení v pracovných skupinách
- b) Krížové porovnanie a „upratovanie“ špecifických cieľov a opatrení medzi pracovnými skupinami
- c) Konzultácia návrhu s gestorm tvorby NLP – MPRV SR, zapracovanie odporúčaní

3. Návrh upravených strategických cieľov, a špecifických cieľov a opatrení

Variant 1

I. USKUTOČNIŤ ADAPTAČNÉ OPATRENIA V LESOCH NAJVIAČ OHROZENÝCH ZMENOU KLÍMY

- Zlepšiť účinnosť vykonávania opatrení ochrany lesa v najviac ohrozených porastoch
- Uskutočniť premenu 30% výmery súčasných ihličnatých monokultúr na zmiešané lesy lepšie adaptované na zmenu klímy
- Zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín a jeho využitie pri asistovanej migrácii

II. ZAVÁDZAŤ PRÍRODE BLÍZKE HOSPODÁRENIE V LESOCH

- Dosiagnuť uplatnenie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch vrátane fázy prebudovy na výmere 25% lesov Slovenska

III. ZNÍŽIŤ STAVY RATICOVEJ ZVERI NA EKOLOGICKY ÚNOSNÚ MIERU

- Vytvoriť predpoklady pre zníženie hustoty populácie problémových druhov raticovej zveri na 50% súčasných stavov

IV. VYUŽIŤ SPOLOČENSTVÁ DREVÍN MIMO LESA PRI ZNÍŽOVANÍ RIZÍK DOPADOV ZMENY KLÍMY

- Podporiť využitie bielych plôch pre prvky zelenej infraštruktúry v krajine
- Podporiť uplatnenie agrolesníckych systémov v podmienkach Slovenska

Variant 2

I. USKUTOČNIŤ ADAPTAČNÉ OPATRENIA V LESOCH NAJVIAČ OHROZENÝCH ZMENOU KLÍMY

- Zlepšiť účinnosť vykonávania opatrení ochrany lesa v najviac ohrozených porastoch
- Uskutočniť premenu 30% výmery súčasných ihličnatých monokultúr na zmiešané lesy lepšie adaptované na zmenu klímy
- Zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín a jeho využitie pri asistovanej migrácii

II. ZAVÁDZAŤ PRÍRODE BLÍZKE HOSPODÁRENIE V LESOCH

- Rozpracovať prebudovu na prírode blízke hospodárenie na výmere 25% lesov Slovenska
- Znížiť populácie problémových druhov raticovej zveri na 50% súčasných stavov vo všetkých lesoch/ v celoslovenskom meradle / vyjasniť z akých stavov znížiť na 50%? vytvoriť predpoklady pre dlhodobé znížovanie po 2030

III. VYUŽIŤ SPOLOČENSTVÁ DREVÍN MIMO LESA PRI ZNIŽOVANÍ RIZÍK DOPADOV ZMENY KLÍMY

- Podporiť využitie bielych plôch pre prvky zelenej infraštruktúry krajiny
- Podporiť uplatnenie agrolesníckych systémov v podmienkach Slovenska

Tematický výbor Č. 1 – Lesy a klíma

Variant 1: pôvodný, 4 strategické ciele

Strategický cieľ I: Uskutočniť adaptačné opatrenia v lesoch najviac ohrozených zmenou klímy		
<i>Preambula:</i>		
Cieľ reflektuje nepriaznivý vývoj zdravotného stavu ihličnatých (najmä smrekových a borovicových) lesov, gradujúci v posledných rokoch ich veľkoplošným rozpadom, ale aj postupným chradnutím a odumieraním. Príčinou je zmena klímy, a s ňou spojené extrémne počasie, podkôrný hmyz a čiastočne aj vplyv hospodárenia v minulosti. Ambíciou do roku 2030 je spomalenie rozpadu, a naštartovanie zásadnej zmeny drevinového zloženia najmenej na tretine súčasnej výmery porastového typu „smrečina“ a porastového typu „borina“ (t.j. na cca 100 tis. ha), s dôrazom na umelo založené monokultúry týchto drevín s vyšším vekom, rastúce v nevhodných stanovištných podmienkach. Pozornosť sa zameria na preventívne opatrenia ochrany lesa pre spomalenie rozpadu týchto lesov, na podporu vnášania chýbajúcich pôvodných drevín a drevín budúcej klímy (asistovaná migrácia), a na zabezpečenie genofondu lesných drevín pre tento účel, vrátane úpravy pravidiel jeho prenosu v podmienkach zmeny klímy. Strategický cieľ súvisí s TV2, TV4 a TV5.		
Špecifický cieľ 1	Zlepšiť účinnosť vykonávania opatrení ochrany lesa v najviac ohrozených porastoch	
Odhadované náklady	8,4 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Zjednodušiť legislatívne pravidlá spracovania kalamity v najviac zmenou klímy ohrozených lesoch	2022	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov štátneho rozpočtu (ŠR)
b) Vytvoriť v rámci Lesníckej ochrannárskej služby systém operatívneho monitoringu poškodenia lesov na báze dronov a moderných informačných technológií	2024	300 tis. EUR z verejných zdrojov (finančný fond)
c) Finančne podporiť vykonávanie štrukturalizačných prebierok v ihličnatých porastoch do 50 rokov	2023 - 2030	6 mil. EUR z PRV (finančný fond)
d) Finančne podporiť odkôrňovanie kalamitného ihličnatého dreva ponechaného v lese	2023 - 2030	2 mil. EUR z PRV (finančný fond)
Špecifický cieľ 2	Uskutočniť premenu 30% výmery súčasných ihličnatých monokultúr na zmiešané lesy lepšie adaptované na zmenu klímy	
Odhadované náklady	43,2 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Uplatniť modely adaptácie lesov SR na zmenu klímy pri tvorbe PSL so zohľadnením úlohy prípravných drevín	2023	200 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR
b) Finančne podporiť výsadbu, podsadbu a ochranu cieľových drevín budúcej klímy na najmenej 20 % plochy rekonštruovaných porastov	2023 - 2030	43 mil. EUR z PRV
Špecifický cieľ 3	Zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín a jeho využitie pri asistovanej migrácii	
Odhadované náklady	9,7 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj

a) Upraviť pravidlá prenosu reprodukčného materiálu pre asistovanú migráciu klimaticky vhodných proveniencií drevín	2022	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR
b) Vypracovať analýzu ohrozených genotypov drevín a plán dobudovania siete objektov na zachovanie genofondu drevín	2023	100 tis. EUR z verejných zdrojov
c) Finančne podporiť cielené doplnenie siete zdrojov genofondu zriadením uznaných porastov pre zber semien <i>in situ</i>	2023 - 2030	5 mil. EUR z PRV
d) Finančne podporiť cielené zakladanie nových a rekonštrukcie existujúcich semenných sádov, semenných porastov a matečníc klonov <i>ex situ</i>	2023 - 2030	4,5 mil. EUR z PRV

Strategický cieľ II: Zavádzať prírode blízke hospodárenie v lesoch		
<i>Preambula:</i>		
<p>Pestovanie prírode blízky (t.j. zmiešaných a trvalo rôznovekých) lesov pôvodných drevín má potenciál zmierňovať zmenu klímy lepšou sekvestráciou uhlíka, a formovať lesy schopné lepšie zmene klímy odolávať, a obnovovať sa po narušení. V súčasnosti sa PBHL uskutočňuje na približne 4 % výmery lesov Slovenska. Ambíciou je do roku 2030 naplniť cieľ „Konceptie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch Slovenska“ (MPRV SR, 2019), a zvýšiť výmeru PBHL na 25 % plochy lesov Slovenska, t.j. na ca 500 tis. ha. Pozornosť sa zameria na dopracovanie vykonávacej legislatívy, pracovných a technologických postupov, vytvorenie motivačných nástrojov pre prechod na PBHL, a na zakladanie demonštračných objektov správnej praxe PBHL. Strategický cieľ súvisí s TV3, TV4 a TV5.</p>		
Špecifický cieľ 1	Dosiahnuť uplatnenie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch vrátane fázy prebudovy na výmere 25% lesov Slovenska	
Odhadované náklady	50,5 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Dopracovať vykonávaciu legislatívu, pracovné a technologické postupy zisťovania, plánovania, evidencie a kontroly hospodárenia pre PBHL	2023	400 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR
b) Zadefinovať špecifické formy PBHL zamerané na ochranu biodiverzity v chránených územiach	2023	100 tis. EUR z verejných zdrojov
c) Finančne podporiť prebudovu na PBHL a projekty prechodu na systém lesa hrúbkových tried	2023 - 2027	40 mil. EUR z PRV
d) Finančne podporiť zakladanie demonštračných objektov správnej praxe PBHL	2022 - 2030	5 mil. EUR z LIFE+
e) Finančne kompenzovať ujmu pri špecifických formách PBHL zameraných na ochranu biodiverzity	2023 - 2030	5 mil. EUR z PRV

Strategický cieľ III: Znížiť stavy raticovej zveri na ekologicky únosnú mieru
<i>Preambula:</i>

Súčasný stav raticovej zveri sú 3 až 4 krát vyššie ako v roku 2000. Prispievajú k tomu mierne zimy spojené so zmenou klímy, veľkoplošné poľnohospodárstvo, ale aj chyby v poľovníckom hospodárení. Premnožená zver vážne narúša procesy prirodzenej obnovy hlavných drevín, čo prakticky znemožňuje zavádzanie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch. Okrem toho dochádza k ničeniu iných zložiek lesného ekosystému, k zvýšenej chorobnosti zveri a k zmenám správania zveri spôsobujúcim konflikty s ľuďmi. Ambíciou je do roku 2030 radikálne a regionálne špecificky znížiť stavy problémových druhov raticovej zveri (jeleň, diviak, daniel, muflón) na úroveň 50 % súčasných stavov, zaviesť novú metodiku poľovníckeho plánovania a regulácie zveri na báze únosnosti škôd na lesnom ekosystéme, upraviť poľovnícku legislatívu v oblasti manažmentu zveri, a zladiť manažment raticovej zveri s manažmentom populácií veľkých šeliem. Súvisiace aktivity ako výskum a poradenstvo týkajúce sa problematiky lesnej zveri sú zahrnuté v iných cieľoch NLP. **Strategický cieľ priamo súvisí s prírode blízkeho hospodárením, ochranou a biodiverzitou lesov, nepriamo so všetkými TV. Alternatíva: zahrnúť tento strategický cieľ ako samostatný špecifický cieľ do strategického cieľa II: Zavádzať prírode blízke hospodárenie v lesoch**

Špecifický cieľ 1	Vytvoriť predpoklady pre zníženie hustoty populácie problémových druhov raticovej zveri na 50% súčasných stavov	
Odhadované náklady	500 tis. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Vypracovať novú metodiku posudzovania a regulácie stavov zveri na báze únosnosti škôd na lesnom ekosystéme	2023	300 tis. EUR z verejných zdrojov
b) Upraviť legislatívu v oblasti poľovníckeho plánovania, prikrmovania, regulácie stavov zveri a uplatňovania náhrad za škody zverou	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR
c) Prepojiť reguláciu stavov raticovej zveri s manažmentom populácií veľkých šeliem	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR

Strategický cieľ IV: Využiť spoločenstvá drevín mimo lesa pri znižovaní rizík dopadov zmeny klímy		
<i>Preambula:</i>		
Podľa výsledkov Národnej inventarizácie a monitoringu lesov Slovenskej republiky je na Slovensku takmer 300 tisíc ha tzv. bielych plôch, t.j. poľnohospodárskej pôdy porastenej lesnými drevinami a krovinami (nelesnou drevinovou vegetáciou). Biele plochy sú zdrojom právnej neistoty v oblasti manažmentu krajiny, a pri sledovaní pôvodu dreva, nakoľko evidencia ťažby na nich nepodlieha zákonu o lesoch. Biele plochy môžu prispieť k mitigácii dopadov zmeny klímy viazaním uhlíka v produkcii drevín a zvyšujú biodiverzitu krajiny. Ambíciou je do roku 2030 legislatívne a funkčne vysporiadať jednu tretinu, t.j. cca 100 tis. ha bielych plôch. Strategický cieľ je nadrezortný, zahŕňa vypracovanie metodiky inventarizácie a funkčnej typizácie bielych plôch, a zavedenie podporných nástrojov pre alternatívne využitie bielych plôch pre lesné hospodárstvo, agrolesníctvo, alebo prvky zelenej infraštruktúry krajiny. Strategický cieľ súvisí so všetkými TV.		
Špecifický cieľ 1	Podporiť využitie bielych plôch pre prvky zelenej infraštruktúry v krajine	
Odhadované náklady	10,3 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Vypracovať metodiku inventarizácie a funkčnej typizácie bielych plôch, a začleniť ju do územného plánovania a pozemkových úprav	2023	300 tis. EUR z Plánu obnovy

b) Finančne podporiť proces zosúladenia druhu pozemku so spôsobom jeho ďalšieho využívania pre potreby lesníctva, agrolesníctva a ochrany biodiverzity	2023 - 2030	10 mil. EUR z PRV (Plán obnovy)
Špecifický cieľ 2	Podporiť uplatnenie agrolesníckych systémov v podmienkach Slovenska	
Odhadované náklady	6,1 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Doplniť agrolesnícke systémy do legislatívy spôsobov využívania pozemku	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR
b) Finančne podporiť zakladanie agrolesníckych systémov na poľnohospodárskej pôde s nízkou biodiverzitou	2023 - 2030	6 mil. EUR z PRV (Plán obnovy)

Tematický výbor č. 1 – Lesy a klíma

Variant 2: „Zver“ zahrnutá pod strategický cieľ 2 – „PBHL“

Strategický cieľ I: Uskutočniť adaptačné opatrenia v lesoch najviac ohrozených zmenou klímy		
<i>Preambula:</i>		
Cieľ reflektuje nepriaznivý vývoj zdravotného stavu ihličnatých (najmä smrekových a borovicových) lesov, gradujúci v posledných rokoch ich veľkoplošným rozpadom, ale aj postupným chradnutím a odumieraním. Príčinou je zmena klímy, a s ňou spojené extrémne počasie, podkôrny hmyz a čiastočne aj vplyv hospodárenia v minulosti. Ambíciou do roku 2030 je spomalenie rozpadu, a naštartovanie zásadnej zmeny drevinového zloženia najmenej na tretine súčasnej výmery porastového typu „smrečina“ a porastového typu „borina“ (t.j. na cca 100 tis. ha), s dôrazom na umelo založené monokultúry týchto drevín s vyšším vekom, rastúce v nevhodných stanovištných podmienkach. Pozornosť sa zameria na preventívne opatrenia ochrany lesa pre spomalenie rozpadu týchto lesov, na podporu vnášania chýbajúcich pôvodných drevín a drevín budúcej klímy (asistovaná migrácia), a na zabezpečenie genofondu lesných drevín pre tento účel, vrátane úpravy pravidiel jeho prenosu v podmienkach zmeny klímy. Strategický cieľ súvisí s TV2, TV4 a TV5.		
Špecifický cieľ 1	Zlepšiť účinnosť vykonávania opatrení ochrany lesa v najviac ohrozených porastoch	
Odhadované náklady	8,4 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Zjednodušiť legislatívne pravidlá spracovania kalamity v najviac zmenou klímy ohrozených lesoch - upraviť na všetky lesy	2022	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov štátneho rozpočtu (ŠR)
b) Vytvoriť v rámci Lesníckej ochrannárskej služby systém operatívneho monitoringu poškodenia lesov na báze dronov a moderných informačných technológií	2024	300 tis. EUR z verejných zdrojov (finančný fond)
c) Finančne podporiť vykonávanie štrukturalizačných prebierok v ihličnatých porastoch do 50 rokov ? prioritne smerované do ochranných lesov//všetky lesy	2023 - 2030	6 mil. EUR z PRV (finančný fond)
d) Finančne podporiť odkôrňovanie kalamitného ihličnatého dreva ponechaného v lese podpora odkôrňovania nielen dreva ponechaného v lese ale všetkého dreva	2023 - 2030	2 mil. EUR z PRV (finančný fond)
Špecifický cieľ 2	Uskutočniť / Začať premenu 30% výmery súčasných ihličnatých monokultúr na zmiešané lesy lepšie adaptované na zmenu klímy	
Odhadované náklady	43,2 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Uplatniť modely adaptácie lesov SR na zmenu klímy pri tvorbe PSL so zohľadnením úlohy prípravných drevín	2023	200 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR
b) Finančne podporiť výsadbu, podsadbu a ochranu cieľových drevín budúcej klímy na najmenej 20 % plochy rekonštruovaných porastov	2023 - 2030	43 mil. EUR z PRV

Špecifický cieľ 3	Zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín a jeho využitie pri asistovanej migrácii		
Odhadované náklady	9,7 mil. EUR z verejných zdrojov		
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj	
a) Upraviť pravidlá prenosu reprodukčného materiálu pre asistovanú migráciu klimaticky vhodných proveniencií drevín	2022	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR	
b) Vypracovať analýzu ohrozených genotypov drevín a plán dobudovania siete objektov na zachovanie genofondu drevín	2023	100 tis. EUR z verejných zdrojov	
c) Finančne podporiť cieľné doplnenie siete zdrojov genofondu zriadením uznaných porastov pre zber semien <i>in situ</i>	2023 - 2030	5 mil. EUR z PRV	
d) Finančne podporiť cieľné zakladanie nových a rekonštrukcie existujúcich semenných sádov, semenných porastov a matečnic klonov <i>ex situ</i>	2023 - 2030	4,5 mil. EUR z PRV	

doplniť plošné opatrenie - k mimoprodukčným funkciám lesa v súvislosti so zdrojmi v PRV

Strategický cieľ II: Zavádzať prírode blízke hospodárenie v lesoch			
<i>Preambula:</i>			
<p>Pestovanie prírode blízky (t.j. zmiešaných a trvalo rôznovekých) lesov pôvodných drevín má potenciál zmierňovať zmenu klímy lepšou sekvestráciou uhlíka, a formovať lesy schopné lepšie zmene klímy odolávať, a obnovovať sa po narušení. V súčasnosti sa PBHL uskutočňuje na približne 4 % výmery lesov Slovenska. Ambíciou je do roku 2030 naplniť cieľ „Koncepcie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch Slovenska“ (MPRV SR, 2019), a zvýšiť výmeru PBHL na 25 % plochy lesov Slovenska, t.j. na ca 500 tis. ha. Pozornosť sa zameria na dopracovanie vykonávacej legislatívy, pracovných a technologických postupov, vytvorenie motivačných nástrojov pre prechod na PBHL, a na zakladanie demonštračných objektov správnej praxe PBHL. Osobitným problémom pri zavádzaní PBHL je premnožená raticová zver, ktorá vážne narúša procesy prirodzenej obnovy drevín na ktorej je PBHL založené. Stav odstreľu zveri sú 3 až 4 krát vyššie ako v roku 2000. Ambíciou je do roku 2030 radikálne ich znížiť na úroveň 50 % súčasných stavov. Strategický cieľ súvisí s TV3, TV4 a TV5.</p>			
Špecifický cieľ 1	Rozpracovať prebudovu na prírode blízke hospodárenie na výmere 25% lesov Slovenska		
Odhadované náklady	50,5 mil. EUR z verejných zdrojov		
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj	
a) Dopracovať vykonávaciu legislatívu, pracovné a technologické postupy zisťovania, plánovania, evidencie a kontroly hospodárenia pre PBHL	2023	400 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR	
b) Zadefinovať špecifické formy PBHL zamerané na ochranu biodiverzity v chránených územiach ?? rezort ŽP	2023	100 tis. EUR z verejných zdrojov	
c) Finančne podporiť prebudovu na PBHL a projekty prechodu na systém lesa hrúbkových tried	2023 - 2027	40 mil. EUR z PRV	

d) Finančne podporiť zakladanie demonštračných objektov správnej praxe PBHL	2022 - 2030	5 mil. EUR z LIFE+
e) Finančne kompensovať ujmu pri špecifických formách PBHL zameraných na ochranu biodiverzity kompenzácia za dodatočné náklady a ušlý príjem v dôsledku uplatňovania ochranného režimu na lesy súkromných vlastníkov	2023 - 2030	5 mil. EUR z PRV
f) kompenzácia za dodatočné náklady a ušlý príjem v dôsledku uplatňovania ochranného režimu na lesy súkromných vlastníkov		
Špecifický cieľ 2	Vytvoriť predpoklady na zníženie populácie problémových druhov raticovej zveri na 50% súčasných stavov // metodika určenia "súčasných stavu" // dosiahnuť rovnováhu na báze únosnosti škôd v ekosystéme // úživnosť revíru	
Odhadované náklady	500 tis. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Vypracovať novú metodiku posudzovania a regulácie stavov zveri na báze únosnosti škôd na lesnom ekosystéme doplniť: stav prirodzeného porastu - kontrolné oplôtky	2023	300 tis. EUR z verejných zdrojov
b) Upraviť legislatívu v oblasti poľovníckeho plánovania, prikrmovania, regulácie stavov zveri a uplatňovania náhrad za škody zverou	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR
c) Prepojiť reguláciu stavov raticovej zveri s manažmentom populácií veľkých šeliem	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR
d) riešiť potravu raticovej zveri - prikrmovanie zveri a manažment poľnohospodárskych kultúr - možno súčasť b)		

reálne dosiahnuť udržateľnú rovnováhu medzi lesom a zverou a zabezpečiť, aby prirodzená obnova lesa mohla byť možná v zásade bez ochranných opatrení, aby mladé rastliny mohli rásť čo najviac bez ochrany plotov, čo má veľký význam pre prispôbenie lesov zmene klímy a je rozhodujúce pre premenu lesov odolných voči zmene klímy.

Strategický cieľ III: Využiť spoločenstvá drevín mimo lesa pri znižovaní rizík dopadov zmeny klímy
<i>Preambula:</i>
Podľa výsledkov Národnej inventarizácie a monitoringu lesov Slovenskej republiky je na Slovensku takmer 300 tisíc ha tzv. bielych plôch, t.j. poľnohospodárskej pôdy porastenej lesnými drevinami a krovinami (nelesnou drevinovou vegetáciou). Biele plochy sú zdrojom právnej neistoty v oblasti manažmentu krajiny, a pri sledovaní pôvodu dreva, nakoľko evidencia ťažby na nich nepodlieha zákonu o lesoch. Biele plochy môžu prispieť k mitigácii dopadov zmeny klímy viazaním uhlíka v produkcii drevín a zvyšujú biodiverzitu krajiny. Ambíciou je do roku 2030 legislatívne a funkčne vysporiadať jednu tretinu, t.j. cca 100 tis. ha bielych plôch. Strategický cieľ je nadrezortný, zahŕňa vypracovanie metodiky inventarizácie a funkčnej typizácie bielych plôch, a zavedenie podporných

vytvoriť silvopastorálne lesy - v zmysle stanoviska EP k Strategii EU pre lesy ako klimatické opatrenie....		
nástrojov pre alternatívne využitie bielych plôch pre lesné hospodárstvo, agrolesníctvo, alebo prvky zelenej infraštruktúry krajiny. Strategický cieľ súvisí so všetkými TV.		
Špecifický cieľ 1	Podporiť využitie bielych plôch pre prvky zelenej infraštruktúry v krajine - do TV 2 ? nelesná drevinová vegetácia	
Odhadované náklady	10,3 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Vypracovať metodiku inventarizácie a funkčnej typizácie bielych plôch/ nelesná drevinová vegetácia , a začleniť ju do územného plánovania a pozemkových úprav problém s vlastníkami - veľa malých vlastníkov	2023	300 tis. EUR z Plánu obnovy
b) Finančne podporiť proces zosúladenia druhu pozemku so spôsobom jeho ďalšieho využívania pre potreby lesníctva, agrolesníctva a ochrany biodiverzity podporiť tvorbu geometrických plánov	2023 - 2030	10 mil. EUR z PRV (Plán obnovy)
Špecifický cieľ 2	Podporiť uplatnenie agrolesníckych systémov v podmienkach Slovenska	
Odhadované náklady	6,1 mil. EUR z verejných zdrojov	
Navrhované opatrenia	Časový rámec	Finančný rámec, zdroj
a) Doplniť agrolesnícke systémy do legislatívy spôsobov využívania pozemku	2023	100 tis. EUR v rámci existujúcich limitov ŠR
b) Finančne podporiť zakladanie agrolesníckych systémov na poľnohospodárskej pôde s nízkou biodiverzitou	2023 - 2030	6 mil. EUR z PRV (Plán obnovy)

tradičný spôsob hospodárenia - vytvoriť silvopastorálne lesy - v zmysle stanoviska EP k Strategii EU pre lesy ako klimatické opatrenie....

výsadba stromov - zakladanie nových lesov

“biele plochy” - zaujímavý zdroj biomasy - nemáme dáta - TV2

Europsky parlament - uznesenie - zdôrazňuje, že v dôsledku zmeny klímy a dôsledkov ľudskej činnosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili mechanizmus pre núdzové situácie a domnieva sa, že je dôležité zahrnúť do opatrení pre agrolesníctvo podporu lesopastierstva (pasenie v lesoch) a nabádať členské štáty, aby ju vykonávali v budúcom programe rozvoja vidieka